

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Národní výzkum užívání tabáku a alkoholu v České republice 2020

V roce 2020 bylo v populaci České republiky celkem 23,1 % kuřáků starších 15 ti let. V porovnání s rokem 2019 (24,9 %) zaznamenáváme pokles o 1,8 p. b. Tři čtvrtiny představovali denní kuřáci (16,6 % všech respondentů), 21,2 % mužů a 12,2 % žen. I přes izolované roční odchylky lze ve sledovaných letech 2012 - 2020 pozorovat snižování prevalence kuřáctví.

Česká populace kouří převážně klasické cigarety. Podíl jiných tabákových výrobků určených ke kouření je malý. Počet vykouřených cigaret (průmyslově vyráběných i ručně balených) stoupl z 11,2 v roce 2019 na 12,7 kusů v roce 2020. V intenzitě spotřeby jsou rozdíly mezi pohlavími, u mužů je nejčastější spotřeba 15-24 cigaret denně, zatímco u žen 5-9 cigaret denně. Muži v průměru vykouří o 2 cigarety více než ženy.

V roce 2020 užívalo elektronické cigarety 4,8 % osob, z toho 2,3 % respondentů denně, více mužů než žen (6,1 % vs. 3,5 %). V porovnání s rokem 2019 došlo k více než dvojnásobnému nárůstu podílu denních uživatelů elektronických cigaret u nejmladší věkové skupiny 15-24 let (5,8 % vs. 2,6 %).

Poprvé byla zařazena otázka k užívání nikotinových sáčků. Z výsledků vyplývá, že je užívá 1,7 % respondentů, více muži než ženy. Nejvyšší zastoupení je v nejmladší věkové skupině 15-24 let, kde je denně užívá 3,7 % respondentů.

Zahřívané tabákové výrobky užívá 4,1 % dotázaných. V porovnání s rokem 2019 (3,2 %) můžeme pozorovat mírný nárůst. Denně užívá zahřívané tabákové výrobky 2,1 % dotázaných. V roce 2019 byl tento údaj téměř shodný (2,2 %). V zastoupení uživatelů podle pohlaví není rozdíl. Nejvíce uživatelů spadá do věkové kategorie 25-44 let, zatímco v roce 2019 bylo nejvyšší zastoupení uživatelů v nejmladší věkové skupině 15-24 let.

V porovnání s rokem 2019 (14,1 %) došlo v roce 2020 k nárůstu množství osob, které jsou ve svých domovech vystaveny tabákovému kouři, na 16,9 % celkově a na 10,6 % u nekuřáků. Přesto je dlouhodobý trend klesající. Nadále ovšem přetrvává skutečnost, že nejvíce je tabákovému kouři v prostředí domova vystavena nejmladší věková skupina 15-24 let, do které spadá i mládež ve věku 15-18 let.

Téměř pětina respondentů je tabákovému kouři vystavena na pracovišti, což představuje nárůst v porovnání s rokem 2019 (19,8 % vs. 16,2 %). Mezi nekuřáky je to 15,7 % oproti 13,5 % v roce 2019. Procento nekuřáků vystavených tabákovému kouři v uzavřených prostorách na pracovišti je i přes zákonem zakotvenou ochranu nezanedbatelné a vyžaduje další úsilí o nápravu.

Více než čtvrtina (26,2 %) současných kuřáků udává se v průběhu roku 2020 pokusila přestat kouřit, nejvíce jich bylo ve skupině 15-24 let. Nejvyšší snahu zanechat kouření mají respondenti s vysokoškolským vzděláním, s nižším vzděláním toto úsilí klesá. V porovnání s rokem 2019 (35,6 %) je množství osob, kterým lékař doporučil přestat kouřit, téměř shodné (34,8 %).

Co se týká přístupu současných kuřáků ke kouření v souvislosti s tzv. protikuřáckým zákonem, 24,4 % kuřáků udává, že kouří méně, a 0,5 % kuřáků přestalo kouřit.

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

NAUTA 2020

Tiskova_zprava_NAUTA_2020